

Üniversite Öğrencilerinin Örgütsel İmaj Algıları, Okula Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasındaki İlişki¹

Özlem DÜNDAR² ve Tuncer BÜLBÜL³

Öz

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversiteye ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma genel tarama modellerinden ilişkiyel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılının bahar yarıyılında Trakya Üniversitesi'nin Edirne İl Merkezinde bulunan 11 fakülte ve iki yüksekokulunda öğrenim gören 967 üniversite ikinci sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Örgütsel İmaj Ölçeği (Polat, 2011a; 2011b), Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği (Çağlar, 2012) ve Kurumsal Bağlılık Ölçeği (Brown, 2012) kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin üniversiteye yönelik kalite imajı ve sosyal ortam imajı algılarının artması okul terki eğilimlerinin azalmasını sağlamaktadır. Ayrıca sosyal ortam, genel görünüm-altyapı ve kalite imaj algılarının artışı yabancılaşma düzeylerini azaltırken; program imajının artması yabancılaşmanın da artmasına neden olmaktadır. Öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri arttıkça okul terki eğilimleri de artmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri kalite, program, genel görünüm ve altyapı imaj algıları ile okul terki eğilimleri arasında aracı etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Üniversite Öğrencileri, Örgütsel İmaj, Yabancılaşma, Okul Terki Eğilimi

Relations between University Students' Perceptions of Organizational Image, Levels of Alienation and Tendency to Drop-Out

Abstract

This study aimed to examine the relationship between university students' perceptions of organizational image regarding the university at which they were studying, their levels of alienation from the university, and tendency to drop out. The research was conducted according to the relational survey model, which is one of the general survey models. The research was carried out with second grade students at 11 faculties and two colleges of Trakya University in Edirne city center in the spring semester of the 2018-2019 academic year. In the study, the Organizational Image Scale (Polat, 2011a; 2011b), Student Alienation Scale (Çağlar, 2012) and Institutional Commitment Scale (Brown, 2012) were used as the data collection tools. According to the findings of the research, an increase in the image perceptions of students regarding the quality and social atmosphere caused the tendency to drop out to decrease. Moreover, while an increase in social atmosphere, general outlook and physical infrastructure and quality perceptions decreased the level of alienation; an increase in the program image caused an increase in alienation. As the level of alienation of students increased, their tendency to drop out also increased. In addition, the students' level of alienation had a mediating effect between their quality, program, general outlook and physical infrastructure image perceptions and dropout tendencies.

Key Words: Higher Education, University Students, Organizational Image, Alienation, Drop-Out Tendency

Atıf İçin / Please Cite As:

Dündar, Ö. ve Bülbül, T. (2022). Üniversite öğrencilerinin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasındaki ilişki. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(2), 522-.

Geliş Tarihi / Received Date: 31.10.2021

Kabul Tarihi / Accepted Date: 25.11.2021

¹ Bu makale, ikinci yazarın danışmanlığında ilk yazarın 2020 yılında tamamladığı “Üniversite Öğrencilerinin Örgütsel İmaj Algılarıyla Okula Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasındaki İlişki” başlıklı yüksek lisans tezine dayalı olarak hazırlanmıştır.

² Öğretmen – Milli Eğitim Bakanlığı Edirne, ozdundar2017@gmail.com

 ORCID: 0000-0002-3604-0384

³ Prof. Dr. – Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, tuncerbulbul@trakya.edu.tr

 ORCID: 0000-0001-6334-8264

Giriş

Yükseköğretime yönelik talebin hızla artmasıyla birlikte birçok ülkede önemli ölçüde genişleyen ancak birçok sorunla karşı karşıya kalan yükseköğretim sisteminin son yıllarda yaşadığı önemli sorunlardan biri okul terkidir. Birçok ülkede yükseköğretim sistemine yönelik veriler, okul terkinin dünyadaki birçok yükseköğretim sisteminin yaşadığı ortak bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır (Bülbül, 2012; Mayra ve Mauricio, 2018). Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne (OECD) göre 2016 yılında Avrupa'da yükseköğretim terki oranları %30 ile %50 arasında değişiklik gösterirken, Amerika Birleşik Devletleri'nde okulu terki oranı %37 olarak belirtilmiştir. Kolombiya gibi bazı Latin Amerika ülkelerinde üniversiteyi terk oranları %40'ı aşarken, Brezilya'da öğrencilerin yaklaşık %54'ü üniversiteyi terk etmektedir. Kosta Rika'da ise üniversite terk oranı %50'yi bulurken bu oran devlet üniversitelerinde daha yüksektir (Alban ve Mauricio, 2019, s. 1). İngiltere, Norveç, İtalya, İspanya, Fransa gibi Avrupa ülkelerinin yanında Güney Afrika ve Avustralya gibi birçok ülke yükseköğretimde türü ve nedenleri farklılık gösterse de okul terki sorunu ile karşı karşıyadır (Bülbül, 2012, s. 221). Türkiye'de yükseköğretimde okul terki oranlarına bakıldığında Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığından aktardığı verilere göre 2013-2014 eğitim öğretim yılında 135.137 üniversite öğrencisi kaydını dondurmuş veya sildirmiştir. Bu sayı 2014-2015 eğitim öğretim yılında 161.192'ye yükselirken, kaydını donduran ya da sildiren öğrenci sayısında bir önceki yıla göre %19.28 artış görülmektedir. 2015-2016 eğitim öğretim yılında ise 197.482 üniversite öğrencisi kaydını dondurmuş ya da sildirirken, bir önceki yıla oranla %22.51 artmıştır. 2016-2017 eğitim öğretim yılında kayıt donduran ve sildiren öğrenci sayısı artmaya devam ederek 212.770'e ulaşmış ve artış oranı %7.74'tür. 2017-2018 eğitim öğretim yılına gelindiğinde ise kayıt donduran ve sildiren öğrenciler %92.20 artışla 408,948 olmuştur. Ayrıca 2013-2014 ile 2017-2018 eğitim öğretim yılları arasındaki kayıt donduran ve sildiren öğrenci sayısı %202.617 oranında artış göstermiştir (MEB, 2018).

Okul terki “öğrencinin çeşitli olumsuz yaşantılardan ötürü içinde bulunduğu eğitim basamağını tamamlayamaması” olarak tanımlanan bir durumdur (Pascarella ve Terenzini, 1983; Akt: Uslu Gülşen, 2017, s. 16-17). Diğer bir tanıma göre okul terki en genel anlamıyla bir öğrencinin öğrenim gördüğü okulu herhangi bir nedenle bırakması veya başka bir okula geçiş yapmasıdır (Barber ve McClellan, 1987). Chen'e göre (2008; Akt: Bülbül, 2012, s. 221), okul terki üç farklı şekilde karşımıza çıkmaktadır. Birinci okul terki durumunda öğrenciler kısa bir süre sonra geri dönmek üzere okula ara vermektedirler. İkinci durumda öğrenciler başka bir kuruma geçiş yapabilmek için mevcut kurumlarını terk etmektedirler. Üçüncü durumda ise öğrenciler üniversiteyi bırakarak eğitim sistemi tamamıyla terk etmektedirler. Bir öğrencinin bir yükseköğretimden ayrılması zorunlu veya isteğe bağlı olarak iki şekilde gerçekleşmektedir. Okul terkinin zorunlu nedenleri; bir ya da birden fazla dersten başarısız olmak, ciddi bir hastalık, aile bireylerinden birine bakma zorunluluğu ve ekonomik problemlerken; gönüllü terkte ise; sınıf arkadaşlarını, öğretim elemanlarını ve okuduğu bölümü sevmeme, okuduğu bölümden sıkılma gibi nedenler öğrencinin bilinçli verdiği okul terki kararının nedenleridir (Bennett, 2003, s. 124-125).

Okul terki üzerinde etkisi olabilecek faktörlerden biri öğrencilerin kurumlarına yönelik imaj algıdır. “İmaj genel bir görüntüdür, her şeye karşı oluşan bir resimdir. Bu resimler metaforik olabilir, gerçeğin ta kendisi de olabilir” (Polat ve Arslan, 2015, s. 3). Ditcher (1985), imajı “bir işletmenin başkalarının zihinleri üzerinde yarattığı toplam izlenim” olarak tanımlar (Akt: Duarte, Alves ve Raposo, 2010, s. 22). Soyut bir kavram olan imaj herhangi bir kişi, kurum ve durum hakkında kendiliğinden oluşmuş ya da bilinçli bir şekilde oluşturulmuş görüşler toplamıdır ve zihinsel bir faaliyet sonucunda oluşur (Tuzla, 2018, s. 103-105). Kazoleas, Kim ve Moffitt'e göre (2001, s. 206) örgütsel imaj özünde bir koleksiyon olarak ya da sadece örgüt tarafından belirlenen ve kontrol edilen tekil bir yapı olmayıp alıcısındaki “görüntüler” kümesi olarak tanımlanabilir. Örgütsel imaj, örgüt, kuruluş ya da kurum tarafından kasıtlı ya da kasıtsız gönderilen mesajlarla, sosyal, tarihi, kişisel yaşam deneyimleri ve maddi faktörler aracılığıyla birey tarafından sahip olunan niteliklerin karmaşık ve çok yönlü bir mücadelesinin sonucudur. Meriç ve Tokgöz'e göre (2015, s. 180) “üniversite imajı bireyin üniversiteye yönelik sahip olduğu inançlar, tutumlar, izlenimler toplamının şekillendirdiği algısal bir olgudur.” Bir yükseköğretim kurumu imajı mutlak değildir ve değişkendir. Üniversiteler tarafından sunulan hizmetlerden yararlanan paydaşlar, bir kurumun genel imajı hakkında, sunduğu imkânların güçlü ve zayıf yönleri hakkındaki izlenimlerinden sonuçlar çıkarmaktadır. Bu izlenimler ise eğitim kurumunun tecrübesi, pazarlama faaliyetleri ve vadettiği sözlerle ilişkilidir (Jiménez-Castillo, Sánchez-Fernández ve Iniesta-Bonillo, 2013, s. 238).

Yükseköğretim kurumlarının imajı ile ilgili yapılan birçok çalışma örgütsel imajın boyutları, öncülleri ve sonuçlarıyla ilgili önemli katkılarda bulunmuştur. Ancak örgütsel imajın nasıl oluştuğu ve sonuçlarının

daha iyi anlaşılması gerekmektedir (Lafuente-Ruiz-de-Sabando, Zorilla ve Forcada, 2018, s. 14). Bir üniversitenin imajının oluşumunda etkin olan etmenlerin bilinmesi üniversite yöneticileri için gerekli olmakla birlikte üniversitenin imajına olumsuz etkisi olan etmenlerin ortaya çıkarılarak iyileştirilmesi açısından yararlıdır. Bu etmenler üniversitenin ünü, popülerliği, öğrenciye sunduğu kariyer imkânları, genel atmosferi, öğrenci-üniversite-toplum ve endüstri ilişkisi, sınıfların mevcudu, ders çeşitliliği, fiziksel imkânları, eğitim personelinin kalitesi, harçlar, akademik kadro, giriş gücülüğü, üniversitenin bulunduğu şehir, şehrin öğrencilere sunduğu hizmet ve imkânları şeklinde sıralanabilir (Karacabey, Boyacı ve Özdere, 2016, s. 40).

Ülkemizde ve dünyada yükseköğretim terk oranları gittikçe artarken (Bülbül, 2012) yabancılaşma da eğitim kurumlarının karşılaştığı bir diğer sorundur ve istenmeyen birçok öğrenci aktivitesinin (zayıf akran ilişkisi, okul-öğrenci ve öğretmen-öğrenci ilişkisi vb.) yanı sıra okul terkinin önemli bir nedeni olduğu kabul edilmektedir (Brown, Higgins, Pierce, Hong ve Thoma, 2003, s. 227). Merwin (1971, s. 3) yabancılaşmayı, bireyin kendi duygularından, düşüncelerinden, kimliğinden ve sosyal çevresinden kopma hissi; Brown, Higgins ve Paulsen (2003, s. 8) ise olumsuz bir parçalanma, ayrılma, uzaklaşma duygusu olarak tanımlamıştır. Yabancılaşma, Bağçeci ve Aydemir'e göre ise (2019, s. 174) "bireyin kendinden, değerlerinden, kurumlardan, toplumsal oluşumlardan uzaklaşması halidir." Eğitimde yabancılaşma Sidorkin (2000) tarafından "bireylerin bilgidен, öğrenmeden öğrenmeye ilişkin süreçlerden uzaklaşması, bu süreçlerin artan bir biçimde bireylere anlamsız gelmesi, öğrenme sürecine olan ilginin azalması ve bu sürecin giderek sıkıcı ve zevksiz hale gelmesi" olarak tanımlanmıştır (Akt: Çağlar, 2013a, s. 1498). Okulda yabancılaşmaya neden olan ve yoğunlaştıran başlıca faktörler arasında öğrencilerin yaşamları üzerinde kontrol eksikliği, özerklik eksikliği, akademik başarıda gurur duyma, okul öğrenimi ve gerçek yaşam arasında bağlantı kuramama, öğretmenlerin hoşgörüsüz olması, zayıf aile ilgisi ve baskıcı okul kuralları bulunmaktadır (Kunkel, Thompson ve Mcelhinney, 1973 Akt: Çağlar, 2013b, s. 189). Ayrıca öğrencinin güdülenmemesi, eğitim etkinliklerinin zevksiz ve değersiz bulunması, yapılan çalışmaların zorunluluktan yapılması gibi sorunlar öğrenmeyi, araştırmayı ve çabalamayı anlamsızlaştırmakta ve sonunda yabancılaşmayı getirmektedir (Atila, 2019, s. 71).

Eğitim ve öğretim etkinliklerine yabancılaşan öğrencilerin özelliklerinin başında derse odaklanamamak, okulda edinilen bilgi ve becerilerin gerçek hayatta işe yaramayacağını düşünmek gelmektedir. Ayrıca bu öğrenciler okul ortamı ve öğrenme sürecinden uzaklaşması ve gerçek hayatla öğrenme ortamı arasında bağlantı kuramaması sonucunda başarısızlık yaşarlar. Yaşadıkları bu başarısızlık öğrencinin okulda isteksiz, umursamaz ve hatta öfkeli davranışlar sergilemesine sebep olmaktadır. Sonuç olarak okula ve öğrenme ortamına yabancılaşan öğrenciler okul terki riski ile karşı karşıya kalmaktadır (Şimşek, Abuzar, Yegin, Şimşek ve Demir, 2015, s. 310-311). Bu nedenlerle öğrencilerin eğitim kurumlarından en üst düzeyde faydalanabilmeleri ve öğrencilerin beklentilerin karşılayabilmesi için bazı gereklilikleri de dikkate almak gerekmektedir. Bunların başında öğrencinin eğitim ortamıyla bütünleşmesi ve eğitim ortamına uyum sağlaması, kendilerini okulun bir parçası olarak görmeleri, okul ile ilgili olumlu düşüncelere sahip olmaları gelmektedir. Bununla birlikte öğrencilerle doğrudan ilişki içinde bulunan öğretim elemanlarının alanlarında yeterliliklerinin olması ve olumlu, yapıcı niteliklerinin çevrelerine olumlu yansımaları ve öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarının okul ortamında karşılanması gibi birçok faktörün bir araya gelmesi gerekmektedir. Ancak böyle bir durumda eğitim kurumlarının hedeflerine ulaşmaları, öğrencilerin okula yabancılaşmasının ve yabancılaşmanın doğuracağı olumsuz sonuçları engelleyeceği düşünülmektedir (Aydn ve Akar, 2015, s. 163).

Yukarıda vurgulandığı gibi MEB (2018) verilerine göre Türkiye'de yükseköğretimde okul terki büyüyen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak gelişmiş ülkeler dâhil birçok ülkede, okul terki konusunda sorunun boyutları ve nedenlerinin neler olduğunu ile ilgili çok fazla yayın yapılmakta iken, Türkiye'de bu soruna farklı açılardan yaklaşan çok fazla çalışmanın bulunmaması büyük bir eksiklik (Taylı, 2008, s. 97). Deniz'e göre (2020, s. 61) Türkiye'de yükseköğretim kurumlarındaki yaşanan okul terki konu edinen çok az sayıda araştırma bulunmaktadır, mevcut olan araştırmalar ise daha çok zorunlu eğitim sürecindeki okul terkine odaklanmıştır. Yükseköğretimde okul terki probleminin araştırılması gereken birçok önemli noktası bulunmaktadır. Çünkü kişisel özellikler, aile etkisi, sosyal etki, finansal kaygılar, öğretim kalitesi, akran ve akademik personel ile etkileşimin kalitesi, akademik uyum düzeyi gibi çok fazla sayıda değişkenle ilişkili olması okul terkinin araştırılmasını zorlaştırmaktadır (Angulo-Ruiz ve Pergelova, 2013, s. 335).

Üniversiteden bir programı tamamlamadan ayrılan öğrenciler diğer eğitim kademelerinden farklı olarak bazı olumsuz ekonomik ve psikolojik sonuçlarla karşılaşır. Bu nedenle, öğrencilerin neden üniversiteyi bıraktığı sorusunun cevabının bulunması hem öğrencilerin bireysel yararları hem de

üniversiteyi terk oranlarını azaltmak için önemlidir (Bardach, Lüftenegger, Oczlon, Spiel ve Schober, 2019). Bununla birlikte hangi öğrencilerin okul terki yaşayabileceğinin belirlenmesi, muhtemel yaşanacak bir okul terkini önlemek için gerekli önlemlerin alınması ve yaşanabilecek okul terki oranlarının azaltılması için gereklidir (Lassibille ve Gomez, 2008). Bu doğrultuda yükseköğretimde giderek artan okul terki problemine neden olan faktörlerin neler olabileceği konusunda ülkemizde daha fazla çalışmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri ve üniversitenin imajını nasıl algıladıklarının okul terki üzerinde ne düzeyde etkisinin olduğunun araştırıldığı bu çalışmayla okul terki sorununun irdelenmesi hedeflenmektedir. Örgütsel imajın ve yabancılaşmanın okul terki üzerindeki etkisinin belirlenmesiyle, okul terkinin azaltılmasına ilişkin öneriler geliştirilmesi ve okul terkinin nedenlerinin anlaşılması açısından önemli görülmektedir. Araştırmada üniversite öğrencilerinin okudukları üniversiteye karşı algıladıkları örgütsel imaj üniversitenin mevcut durumunu hakkında bilgi verirken, üniversite yönetimine kurumun eksiklerinin ve olumlu yönlerinin neler olduğu hakkında yol gösterici nitelikte olacaktır. Böylelikle öğrencilerin öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumuna ilişkin algıları ile okula devam etme eğilimleri arasında ilişkinin varlığının tespit edilmesinin yaşanan okul terki sorununun aşılmasında yöneticilere yol gösterici olması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu genel çerçeveden hareketle bu araştırmada üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversiteye ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Öğrencilerin üniversitelerine ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri nasıldır?
2. Öğrencilerin üniversitelerine ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?
3. Öğrencilerin üniversitelerine ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeylerini ve okul terki eğilimlerini anlamlı olarak yordamakta mıdır?
4. Öğrencilerin okula yabancılaşma düzeyleri okul terki eğilimlerini anlamlı olarak yordamakta mıdır?
5. Öğrencilerin okula yabancılaşma düzeyleri, üniversitelerine ilişkin örgütsel imaj algıları ve okul terki eğilimleri arasında aracı bir etkiye sahip midir?

Yöntem

Bu araştırma genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modelleri, iki ya da daha fazla sayıda değişken arasında ilişkisel çözümlenmeyi sağlayan araştırmalar olup bu çözümlenme korelasyonlar ya da karşılaştırmalar ile tespit edilebilmektedir (Karasar, 2016).

Evren - Örneklem

Bu çalışmanın evrenini 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında Trakya Üniversitesi Edirne İl Merkezinde bulunan 12 fakülte, iki yüksekokul ve bir devlet konservatuarında öğrenim gören 5341 ikinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Alanyazında yer alan bazı çalışmalarda sınıf düzeyinin öğrencilerin örgütsel imaj algılarında (Koçak, 2014; Köybaşı, Uğurlu ve Ceylan, 2016; Taş, Karataş ve Küçükçene, 2018; Tezişçi, 2013) yabancılaşma düzeylerinde (Ataş, 2012; Atila, 2019; Boz, 2020; Çağlar, 2013a; Çağlar, 2013b; Öksüz ve Baba Öztürk, 2017; Tümkaya, 2016) ve okul terki eğilimlerinde/davranışlarında (Aulck, Velagapudi, Blumenstock ve West, 2017; Gairín vd., 2014; Lassibille ve Gomez, 2008) etkili olduğunu göstermesi nedeniyle sınıf değişkeninin kontrol edilmesi amacıyla araştırma ikinci sınıflarda öğrenim gören öğrenciler ile sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede araştırmada veriler, söz konusu evren içinden fakülte/yüksekokulların tabaka olarak belirlenmesi suretiyle tabakalı örnekleme türlerinden (stratified sampling) orantısız örnekleme yoluyla (Erkuş, 2013, s. 120-121) seçilen ikinci sınıflardaki öğrencilerden toplanmıştır. Ayrıca, örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde güven düzeyi ve güven aralığı da göz önünde bulundurulmuştur (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Böylece, bu araştırma için 5341 büyüklüğündeki evrenden %95 güven düzeyinde ve %3 güven aralığında gerekli olan örneklem sayısı online örneklem büyüklüğü hesaplama aracıyla (Creative Research Systems, 2012) 890 olarak hesaplanmıştır. Bu çerçevede bu araştırmada ulaşılmak istenen örneklem büyüklüğü en az 890 olarak belirlenmiş ve 11 fakülte ve iki yüksekokuldan olmak üzere 967 kişilik bir örnekleme ulaşılmıştır. Örnekleme ilişkin demografik özellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Demografik Özellik		f	%
Cinsiyet	Kadın	578	59.8
	Erkek	389	40.2
Yaş	20 yaş ve altı	549	56.8
	21 yaş ve üstü	418	43.2
Öğrenim Görülen Fakülte	Dış Hekimliği Fakültesi	47	4.9
	Eczacılık Fakültesi	49	5.1
	Edebiyat Fakültesi	128	13.2
	Eğitim Fakültesi	152	15.7
	Fen Fakültesi	43	4.4
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	112	11.6
	İlahiyat Fakültesi	52	5.4
	Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	67	6.9
	Mimarlık Fakültesi	50	5.2
	Mühendislik Fakültesi	79	8.2
	Sağlık Bilimleri Fakültesi	112	11.6
	Tıp Fakültesi	20	2.1
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	56	5.8	

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin 578’i (%59.8) kadın, 389’u (%40.2) erkeklerden oluşmaktadır. Öğrencilerin 549’u (%56.8) 20 ve altında yaşa sahipken, 418’i (%43.2) 21 ve üstü yaşa sahiptir. Öğrenim gördükleri fakültele göre, öğrencilerin 47’si (%4.9) Dış Hekimliği Fakültesi’nde, 49’u (%5.1) Eczacılık Fakültesi’nde, 128’i (%13.2) Edebiyat Fakültesi’nde, 152’si (%15.7) Eğitim Fakültesi’nde, 43’ü (%4.4) Fen Fakültesi’nde, 112’si (%11.6) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde, 52’si (%5.4) İlahiyat Fakültesi’nde, 67’si (%6.9) Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nda, 50’si (%5.2) Mimarlık Fakültesi’nde, 79’u (%8.2) Mühendislik Fakültesi’nde, 112’si (%11.6) Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde, 20’si (%2.1) Tıp Fakültesi’nde ve 56’sı (%5.8) da Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu’nda öğrenim görmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Örgütsel İmaj Ölçeği (Polat, 2011a, 2011b), Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği (Çağlar, 2012) ve Kurumsal Bağlılık Ölçeği (The Institutional Commitment Scale) (Brown, 2012) kullanılmıştır.

Örgütsel İmaj Ölçeği: Bu ölçek Polat (2011a, 2011b) tarafından Kazoleas vd.’den (2001) yararlanılarak yükseköğretim kurumlarının imajını ölçmek için geliştirilmiştir. Polat (2011a, 2011b) ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını Kocaeli Üniversitesi örnekleminde elde ettikleri veriler üzerinde gerçekleştirmiştir. Örgütsel İmaj Ölçeği 7 faktör ve toplam 35 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin faktörleri şu şekildedir: Kalite imajı (9 madde), program imajı (8 madde), spor imajı (3 madde), genel görünüm ve fiziki altyapı imajı (6 madde), sosyal ortam imajı (4 madde), eğlence imajı (2 madde) ve barınma-beslenme imajı (3 madde). Tüm ölçeğin Alpha güvenilirlik katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Güvenirlik katsayısı faktörlere göre .62 (barınma-beslenme imajı) ile .85 (kalite imajı) arasında değişmektedir. Ölçek 5’li Likert olarak hazırlanmış olup; ölçekten alınan yüksek puanlar olumlu algıyı yansıtmaktadır (Polat, 2011a, 2011b). Öğrencilerin Trakya Üniversitesi imajlarını belirlemek için kullanılan ölçeğin bu çalışmada Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı tüm ölçek için .92 olarak bulunmuştur. Faktörlere göre ise kalite imajı .88, program imajı .61, spor imajı .74, genel görünüm ve altyapı imajı .78, sosyal ortam imajı .73, eğlence imajı .77, barınma-beslenme imajı için de .61 olarak bulunmuştur.

Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği: Bu ölçek Çağlar (2012) tarafından yükseköğretim öğrencilerinin yabancılaşma düzeylerini ölçmek için geliştirilmiştir. Çağlar (2012) ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören öğrenciler üzerinde gerçekleştirmiştir. Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği 4 faktör ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin faktörleri şu şekildedir: Güçsüzlük (6 madde), kuralsızlık (5 madde), soyutlanmışlık (5 madde) ve anlamsızlık (4 madde). Tüm Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Faktörlere göre ise güçsüzlük için .79, kuralsızlık için .75, soyutlanmışlık için .76 ve anlamsızlık için de .76 olarak belirlenmiştir. Ölçekte beş dereceli yanıtama seçeneği kullanılmıştır ve ölçekten alınan yüksek puanlar yabancılaşmanın yoğun olarak yaşandığını göstermektedir (Çağlar, 2012). Bu çalışmada tüm ölçek için

Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Gcszlk faktörü için .78, kuralsızlık için .74, soyutlanmışlık için .74 ve anlamsızlık için de .73 olarak tespit edilmiştir.

Kurumsal Bağlılık leği (The Institutional Commitment Scale): Bu lek Brown (2012) tarafından geliştirilen niversite Birinci Sınıf ğrencileri için Uyum leğinin (Freshman Orientation Survey) alt boyutlarından olan üç maddelik bir ölçektir. Kurumsal Bağlılık leği, Almanya rnekleminde de birinci ve ikinci sınıflarda öğrenim gören niversite ğrencilerinin okul terki eğilimlerini ölçmek için daha önce Respondek, Seufert, Stupnisky ve Nett (2017) tarafından da kullanılmıştır. Kurumsal Bağlılık leği bu çalışma kapsamında öğrencilerin okul (niversite) terki eğilimlerini ölçmek için Türkçeye uyarlanarak kullanılmıştır. Ölçek, ğrencilerin kurumlarından başka bir kuruma transferlerine, kurumlarından geçici ve sürekli olarak ayrılmalarına ilişkin olasılığı 4'l Likert dereceleme leği kullanarak ölçmektedir. Ölçekten alınan yüksek puanlar kurumsal bağlılığın düşüklüğünü göstermektedir (Brown, 2012). Ölçeğin geçerlik ve güvenirliği için yapılan maddeler arası korelasyon hesaplamaları (.479 ile .629 arasında değişmektedir), düzeltilmiş madde toplam korelasyon hesaplamaları (.535 ile .641 arasında değişmektedir), madde silindiğinde Cronbach alfa güvenirlik katsayısı (.643 ile .769 arasında değişmektedir) ve genel Cronbach alfa güvenirlik katsayısı hesaplaması (.768) leğin geerli ve güvenilir olduğunu göstermiştir (Brown, 2012, s. 844-845). Ölçeğin Türkçeye uyarlanmasında ölçek öncelikle dört kişi tarafından İngilizceden Türkçeye evrilmiştir. Daha sonra bu dört eviri formu incelenerek tek Türkçe form elde edilmiştir. Daha sonra Türkçe forma iki ğretim elemanının görüşleri de alınarak son şekli verilmiştir. Son olarak Türkçe maddeler başka bir kişi tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiş ve orijinal İngilizce maddeler ile Türkçe çevirisinden elde edilen İngilizce maddeler karşılaştırılmış, herhangi bir sorun tespit edilmemiştir. Çeviri sürecinde orijinal ölçekte kullanılan niversite ismi Trakya niversitesi olarak değiştirilmiştir. Sonraki aşamada ölçeğin Türkçe formunun dil geçerliliği bakımından istatistiksel olarak değerlendirilmesi yapılmıştır (Seçer, 2015; şeker ve Gençdoğan, 2006). Bunun için İngilizce ve Türkçe formlar sırasıyla bir hafta arayla İngilizce ğretmenliği programında birinci sınıflarda öğrenim gören bir grup öğrenciye (N=36) uygulanmıştır.

Her iki form arasında istatistiksel karşılaştırmalara geçmeden önce elde edilen verilerin öncelikle normal dağılım gösterip göstermediği arpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) hesaplamaları ile incelenmiş, sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Kurumsal Bağlılık leğinin İngilizce ve Türkçe Formlarının arpıklık ve Basıklık Değerleri

<i>lek Maddeleri</i>	<i>N</i>	<i>X̄</i>	<i>SS</i>	<i>arpıklık</i>	<i>Basıklık</i>
Madde 1_İngilizce	36	2.31	1.01	0.04	-1.14
Madde 2_İngilizce	36	2.00	.86	0.28	-0.94
Madde 3_İngilizce	36	1.89	.98	0.62	-0.91
Madde 1_Trke	36	2.42	1.05	0.00	-1.18
Madde 2_Trke	36	1.92	.91	0.41	-1.10
Madde 3_Trke	36	1.81	.92	0.88	-0.16
İngilizce Toplam	36	2.06	.72	-0.14	-1.10
Türkçe Toplam	36	2.05	.70	-0.23	-1.22

Genel olarak, normal dağılım gösteren verilerin arpıklık ve/veya basıklık değerlerinin -1 ve +1 arasında olması beklenmektedir (Büyüköztürk, 2014; okluk, şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012; Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett, 2004). Tablo 2'de görüldüğü üzere Kurumsal Bağlılık leğinin İngilizce ve Türkçe formlarının bir hafta arayla uygulanması sonucunda elde edilen elde edilen arpıklık değerleri istenen sınırlar içindeyken, basıklık değerleri bazı maddelerde (Madde 1_İngilizce; Madde 1_Trke ve Madde 2_Trke) ve toplam puanlarda beklenen sınırlar içinde değildir. Bu nedenle İngilizce ve Türkçe uygulamalar arasında fark testi olarak Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi; korelasyon testi olarak da Spearman rho (r_s) kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2014; Field, 2009). Elde edilen sonuçlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin İngilizce ve Türkçe Formları Arasında Wilcoxon testi ve Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p	r _s
Madde 1_Türkçe – Madde 1_İngilizce	Negatif Sıra	1	3.50	3.50	-1.63 ^a	.102	.93**
	Positif Sıra	5	3.50	17.50			
	Eşit	30					
Madde 2_Türkçe – Madde 2_İngilizce	Negatif Sıra	6	5.00	30.00	-1.00 ^b	.317	.83**
	Positif Sıra	3	5.00	15.00			
	Eşit	27					
Madde 3_Türkçe – Madde 3_İngilizce	Negatif Sıra	5	5.80	29.00	-.81 ^b	.417	.72**
	Positif Sıra	4	4.00	16.00			
	Eşit	27					
Türkçe Toplam – İngilizce Toplam	Negatif Sıra	9	7.33	66.00	-.36 ^b	.717	.91**
	Positif Sıra	6	9.00	54.00			
	Eşit	21					

^a Negatif sıralara dayalı. ^b Pozitif sıralara dayalı.

** p < .01 düzeyinde anlamlı.

Tablo 3'te görüldüğü gibi Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin İngilizce ve Türkçe formlarının uygulanmasından elde edilen puanlar arasında maddelere göre ve tüm ölçek puanları bakımında anlamlı farklılık yoktur (p > .05) ve aynı zamanda iki farklı uygulama arasında tüm ölçek üzerinden .91 (p < .01) düzeyinde, maddelere göre de .72 (p < .01) ile .93 (p < .01) arasında pozitif yönde anlamlı korelasyonlar bulunmuştur. Bu bulgulara göre ölçeğin İngilizce ve Türkçe formlarının eşdeğer olduğu söylenebilir.

Daha sonraki aşamada ölçek geçerlik ve güvenilirlik işlemleri için Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ikinci sınıflarda öğrenim gören 82 kişilik öğrenci grubuna uygulanmıştır. Analizlere geçilmeden önce elde edilen verilerin öncelikle normal dağılım gösterip göstermediği kontrol edilmiştir.

Tablo 4. Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik İçin Yapılan Uygulamaya İlişkin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Madde	N	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık
Madde 1	82	2.06	1.00	0.49	-0.89
Madde 2	82	1.68	.78	0.79	-0.40
Madde 3	82	1.48	.63	0.99	-0.05
Toplam Ölçek	82	1.74	.66	0.49	-0.62

Tablo 4'te görüldüğü gibi Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik işlemleri için 82 öğrenciye uygulanması sonucunda elde edilen çarpıklık ve basıklık değerleri -1 ve +1 arasındadır. Bu değerlere göre (Büyüköztürk, 2014; Çokluk vd., 2012; Morgan vd., 2004) geçerlik ve güvenilirlik için toplanan verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Sonraki aşamada ölçeğin geçerlik işlemlerine geçilmiştir. Ölçek üç maddeden oluştuğu için ölçeğin faktör yapısı doğrulayıcı faktöre analizi (DFA) ile yeterli parametre sayısı olmamasından dolayı test edilememektedir (Arbuckle, 2016; Elphinstone, 2018; Hughes, Waite, Hawkey ve Cacioppo, 2004, Raykov ve Marcoulides, 2006) ancak üç faktörlü ölçeklerin DFA ile faktör yükleri hesaplanabilmektedir (Igarashi, 2019). Faktör yüklerinin .40 ya da .45'in üzerinde olması ilgili faktörün aynı yapıyı ölçtüğünü; madde-toplam puanları arasındaki korelasyonların .30 ve üzerinde olması maddelerin ayırt edici, geçerliğinin yüksek olduğunu ve aynı özelliği ölçtüğünü, Cronbach Alfa katsayısının .70 ve üzerinde olması da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2014; Field, 2009; Morgan vd., 2004). Bu çerçevede Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin 82 öğrenci üzerinde uygulanması yapılan Türkçe formunun DFA ile elde edilen faktör yükleri, düzeltilmiş madde- toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Kurumsal Bağlılık Ölçeğine İlişkin Geçerlik ve Güvenirlik Sonuçları

Madde	Faktör yükü	Düzeltilmiş madde- toplam korelasyonu	Cronbach Alfa	
			Madde silindiğinde	Tüm ölçek
Madde 1	.62	.55	.72	.74
Madde 2	.94	.69	.52	
Madde 3	.62	.53	.72	

Tablo 5'te görüldüğü gibi Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin Türkçe formunun DFA ile elde edilen faktör yükleri birinci ve üçüncü maddeler için .62, ikinci madde için .94 bulunmuştur; düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .53 ile .69 arasında değişmektedir ve Cronbach Alfa değeri de .74 bulunmuştur. Tüm bu bulgular Kurumsal Bağlılık Ölçeğinin Türkçe formunun geğerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2014; Field, 2009; Morgan vd., 2004). Bu araştırmada Kurumsal Bağlılık Ölçeğinden elde edilen puanlar Okul Terki Eğilimi olarak ifade edilmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırma amaçları doğrultusunda öğrencilerin üniversitelerine ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimlerini ortaya koyabilmek için betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin örgütsel imaj, yabancılaşma ve okul terki eğilimi puan ortalaması arasındaki ilişkilerin incelenmesinde Pearson korelasyon analizi (Büyüköztürk, 2014; Field, 2009) ve yol analizi (Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Schumacker ve Lomax, 2004) için normallik varsayımını karşılayıp karşılamadığını tespit etmek için de gruplardan bağımsız olarak (tüm örneklem için) arpıklık ve basıklık hesaplamaları yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Örgütsel İmaj, Yabancılaşma ve Okul Terki Eğilimi Puanlarına İlişkin arpıklık ve Basıklık Katsayıları

Ölçekler	N	$\bar{X}$	SS	arpıklık	Basıklık
Kalite imajı	967	3.07	.73	-0.32	-0.10
Program imajı	967	2.87	.51	-0.21	0.81
Spor imajı	967	2.82	.86	-0.13	-0.34
Genel görünüm ve altyapı imajı	967	2.82	.80	-0.02	-0.40
Sosyal ortam imajı	967	3.17	.78	-0.41	0.12
Eğlence imajı	967	2.91	1.06	-0.06	-0.69
Barınma-beslenme imajı	967	2.79	.83	-0.19	-0.31
Toplam Örgütsel İmaj	967	2.94	.56	-0.21	0.47
Güçsüzlük	967	2.67	.74	0.39	0.12
Kuralsızlık	967	2.98	.86	0.06	-0.33
Soyutlanmışlık	967	2.63	.83	0.40	-0.03
Anlamsızlık	967	2.96	.96	0.16	-0.56
Toplam Yabancılaşma	967	2.79	.62	0.22	0.09
Okul Terki Eğilimi	967	1.70	.67	0.85	0.50

Tablo 6'da görüldüğü gibi tüm örneklem üzerinden elde edilen arpıklık ve basıklık katsayılarına göre ölçeklerin tamamı normal dağılım göstermektedir. Bu sonuçlar, örgütsel imaj, yabancılaşma, okul terki eğilimi puanları ve genel akademik not ortalamalarının yol analizi için gerekli olan normallik varsayımını (Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Schumacker ve Lomax, 2004) karşıladığını göstermektedir.

Yol analizi sonuçlarının değerlendirilmesinde uyum indeksleri olarak Ki-Kare İyilik Uyum Testi (X^2), Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NFI), İyilik Uyum İndeksi (GFI), Karşılaştırılmalı Uyum İndeksi (CFI), Artırılmalı Uyum İndeksi (IFI), Standardize Edilmiş Kalıntıların Ortalama Karekökü (SRMR) ve Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (RMSEA) kullanılmıştır (Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Meydan ve Şeşen, 2011; Şimşek, 2007). Model uyumunun yeterliğine ilişkin değerlendirmelerde Tablo 7'de verilen kabul edilebilir ve/veya iyi uyum değerleri ölçüt olarak kullanılmıştır.

Tablo 7. Model Uyum Ölçütleri

İndeks	Uyum Düzeyi	Değer	Kaynak
χ^2/sd	İyi/mükemmel	≤ 2	Bayram, 2010; Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003
	Kabul edilebilir	≤ 5	Çokluk vd., 2012; Meydan ve Şeşen, 2011
GFI	İyi/mükemmel	$\geq .95$	Bayram, 2010; Çokluk vd., 2012; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\geq .85$	Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003
NFI	İyi/mükemmel	$\geq .95$	Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008; Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003; Schumacker ve Lomax, 2004; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\geq .90$	Bayram, 2010; Çokluk vd., 2012; Hooper vd., 2008; Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003; Şimşek, 2007.
IFI	İyi/mükemmel	$\geq .95$	Meydan ve Şeşen, 2011; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\geq .90$	Meydan ve Şeşen, 2011; Şimşek, 2007
CFI	İyi/mükemmel	$\geq .95$	Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Hooper vd., 2008; Hu ve Bentler, 1999; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\geq .90$	Çokluk vd., 2012; Hooper vd., 2008; Şimşek, 2007
SRMR	İyi/mükemmel	$\leq .05$	Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Schermelleh-Engel vd., 2003; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\leq .10$	Bayram, 2010; Schermelleh-Engel vd., 2003
RMSEA	İyi/mükemmel	$\leq .05$	Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; MacCallum, Browne ve Sugawara, 1996; Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003; Schumacker ve Lomax, 2004; Şimşek, 2007
	Kabul edilebilir	$\leq .10$	MacCallum vd., 1996; Schermelleh-Engel vd., 2003

Yapılan analizlerin anlamlılık değerlendirmelerinde $p < .05$ esas alınmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde araştırma amaçları doğrultusunda yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Öğrencilerin Üniversite İmaj Algısına İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin üniversite imaj algılarına ilişkin betimsel istatistik değerler incelenmiştir. Buna göre elde edilen bulgular Tablo 8'de sunulmaktadır.

Tablo 8. Öğrencilerin Üniversite İmaj Algılarına İlişkin Puanlarının Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Ölçek	N	$\bar{X}$	SS
Kalite imajı	967	3.07	0.73
Program imajı	967	2.87	0.51
Spor imajı	967	2.82	0.86
Genel görünüm ve altyapı imajı	967	2.82	0.80
Sosyal ortam imajı	967	3.17	0.78
Eğlence imajı	967	2.91	1.06
Barınma-beslenme imajı	967	2.79	0.83
Toplam Örgütsel İmaj	967	2.94	0.56

Tablo 8'de görüldüğü üzere öğrencilerin üniversitelerine ilişkin imaj algıları puan ortalaması 2.94 ($SS=0.56$) olarak bulunmuştur. Alt boyutlara göre ise sosyal ortam imaj algıları 3.17 ($SS=0.78$) ile en yüksek ortalamaya sahip olup bunu kalite imajı ($\bar{X}=3.07$; $SS=0.73$), eğlence imajı ($\bar{X}=2.91$; $SS=1.06$), program imajı ($\bar{X}=2.87$; $SS=0.51$), spor imajı ($\bar{X}=2.82$; $SS=0.86$), genel görünüm ve altyapı imajı ($\bar{X}=2.82$; $SS=0.80$) ve barınma-beslenme imajı ($\bar{X}=2.79$; $SS=0.83$) takip etmektedir.

Öğrencilerin Yabancılaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yabancılaşma düzeylerine ilişkin betimsel istatistiklere Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Yabancılaşma Puanlarına İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

<i>Ölçek</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SS</i>
Güçsüzlük	967	2.67	0.74
Kuralsızlık	967	2.98	0.86
Soyutlanmışlık	967	2.63	0.83
Anlamsızlık	967	2.96	0.96
Toplam Yabancılaşma	967	2.79	0.62

Tablo 9’da görüldüğü üzere öğrencilerin toplam yabancılaşma puan ortalaması 2.79 (SS=0.62) olarak bulunmuştur. Alt boyutlara göre ise en yüksek kuralsızlık boyutunda ($\bar{X}$ =2.98; SS=0.86) yabancılaşma yaşamaktadırlar. Kuralsızlık boyutunu; anlamsızlık ($\bar{X}$ =2.96; SS=0.96), güçsüzlük ($\bar{X}$ =2.67; SS=0.74) ve soyutlanmışlık ($\bar{X}$ =2.63; SS=0.83) takip etmektedir.

Öğrencilerin Okul Terki Eğilimlerine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin okul terki eğilimlerine ilişkin betimsel istatistiklere Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Okul Terki Eğilimlerine İlişkin Puanlarının Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

<i>Ölçek</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SS</i>
Okul terki eğilimi	967	1.70	0.67

Tablo 10’da görüldüğü üzere öğrencilerin okul terki eğilimi puan ortalamaları 1.70 (SS=0.67) olarak bulunmuş olup, öğrencilerin üniversitelerini terk etme eğilimlerinin oldukça düşük olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algıları, Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasındaki İlişkilere Ait Bulgular

Öğrencilerin örgütsel imaj algıları, yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasında Pearson korelasyon sonuçlarına Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algıları, Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasında Pearson Korelasyon Sonuçları

<i>Ölçekler</i>	$\bar{X}$	<i>SS</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Kalite imajı	3.07	.73	–													
2. Program imajı	2.87	.51	.66**	–												
3. Spor imajı	2.82	.86	.52**	.55**	–											
4. Genel görünüm ve altyapı imajı	2.82	.80	.58**	.53**	.56**	–										
5. Sosyal ortam imajı	3.17	.78	.63**	.48**	.43**	.45**	–									
6. Eğlence imajı	2.91	1.06	.32**	.43**	.46**	.37**	.28**	–								
7. Barınma-beslenme imajı	2.79	.83	.44**	.36**	.37**	.48**	.42**	.27**	–							
8. Toplam Örgütsel İmaj	2.94	.56	.87**	.80**	.72**	.80**	.72**	.54**	.61**	–						
9. Güçsüzlük	2.67	.74	-.66**	-.42**	-.38**	-.44**	-.47**	-.24**	-.33**	-.61**	–					
10. Kuralsızlık	2.98	.86	-.30**	-.17**	-.21**	-.24**	-.24**	-.15**	-.23**	-.31**	.38**	–				
11. Soyutlanmışlık	2.63	.83	-.26**	-.10**	-.17**	-.19**	-.19**	-.10**	-.19**	-.24**	.30**	.33**	–			
12. Anlamsızlık	2.96	.96	-.33**	-.20**	-.19**	-.24**	-.22**	-.13**	-.18**	-.31**	.45**	.65**	.31**	–		
13. Toplam Yabancılaşma	2.79	.62	-.53**	-.30**	-.33**	-.38**	-.38**	-.21**	-.32**	-.50**	.73**	.79**	.65**	.80**	–	
14. Okul Terki Eğilimi	1.70	.67	-.20**	-.11**	-.12**	-.13**	-.18**	-.05	-.08*	-.18**	.29**	.24**	.23**	.24**	.34**	–

** $p < .01$ düzeyinde anlamlı; * $p < .05$ düzeyinde anlamlı.

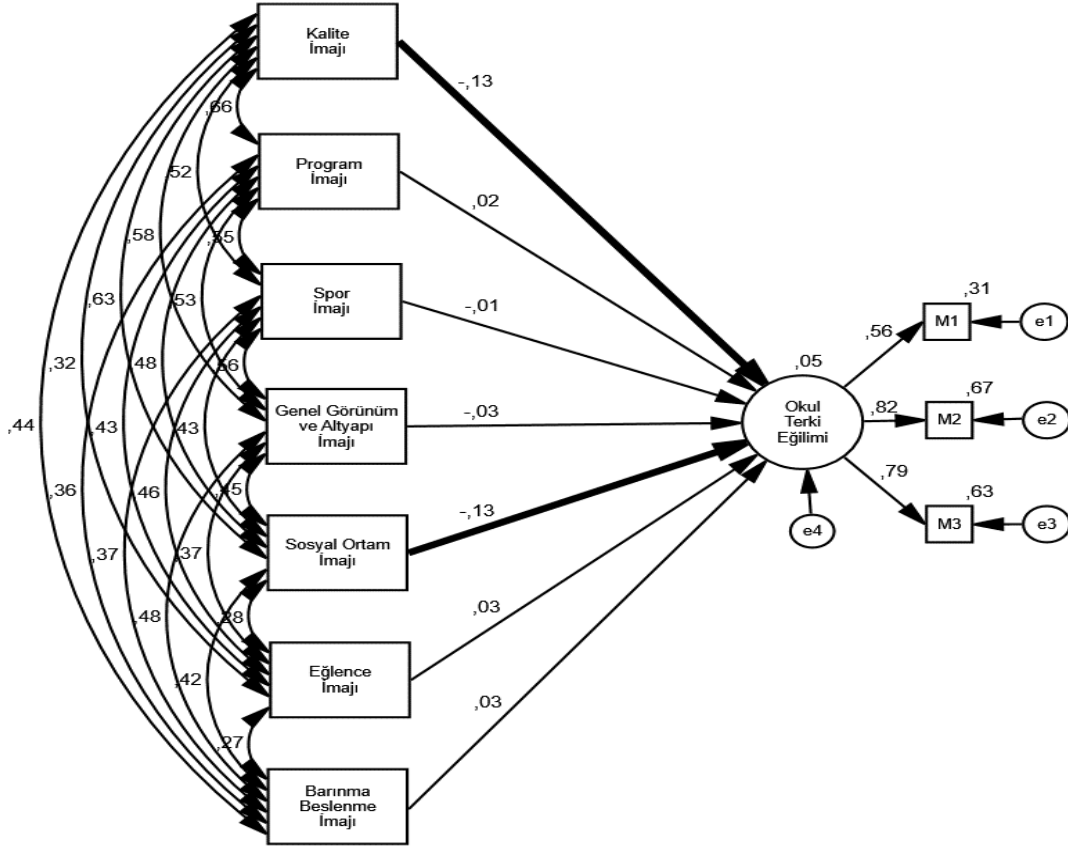
Tablo 11’de görüldüğü gibi öğrencilerin okul terki eğilimleri ile kalite ($r=-.20$, $p < .01$), program ($r=-.11$, $p < .01$), spor ($r=-.12$, $p < .01$), genel görünüm ve altyapı ($r=-.13$, $p < .01$), sosyal ortam ($r=-.18$, $p < .01$), barınma-beslenme ($r=-.08$, $p < .05$) ve toplam örgütsel imaj algıları ($r=-.18$, $p < .01$) arasında negatif yönde anlamlı korelasyonlar bulunurken; okul terki eğilimleri ile eğlence imajı ($r=-.05$, $p > .05$) arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Öğrencilerin okul terki eğilimleri ile toplam yabancılaşma düzeyleri ($r=-.34$, $p < .01$) arasında ise pozitif yönde anlamlı korelasyonlar bulunmuştur.

Öğrencilerin toplam yabancılaşma düzeyleri ile kalite ($r=-.53$, $p < .01$), program ($r=-.30$, $p < .01$), spor ($r=-.33$, $p < .01$), genel görünüm ve altyapı ($r=-.38$, $p < .01$), sosyal ortam ($r=-.38$, $p < .01$), eğlence

($r=-.21$, $p < .01$), barınma-beslenme ($r=-.32$, $p < .01$) ve toplam örgütsel imaj algıları ($r=-.50$, $p < .01$) arasında negatif yönde anlamlı korelasyonlar bulunmuştur.

Örgütsel İmaj, Yabancılaşma ve Okul Terki Eğilimi Arasında Yordayıcı İlişkilere Ait Bulgular

Öğrencilerin örgütsel imaj algılarının okul terki eğilimlerini doğrudan yordayıp yordamadığı yol analizi ile test edilmiş ve buna ilişkin sonuçlar Şekil 1'de (Model A) ve Tablo 12'de verilmiştir.

Şekil 1. Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algılarının Okul Terki Eğilimleri Üzerindeki Doğrudan Etkisi (Model A).

Not: Anlamlı etkiler kalın ok ile gösterilmiştir.

Şekil 1'de verilen Model A'ya ilişkin yapılan yol analizi sonucunda $X^2/sd=3$ ($X^2=42$, $sd=14$, $p < .001$), GFI=.99, NFI=.99, IFI=.99, CFI=.99, SRMR=.03 ve RMSEA=.05 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar Model A'nın iyi uyum (Bayram, 2010; Byrne, 2001; Çokluk vd., 2012; Hooper vd., 2008; Hu ve Bentler, 1999; MacCallum vd., 1996; Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003; Schumacker ve Lomax, 2004; Şimşek, 2007) gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

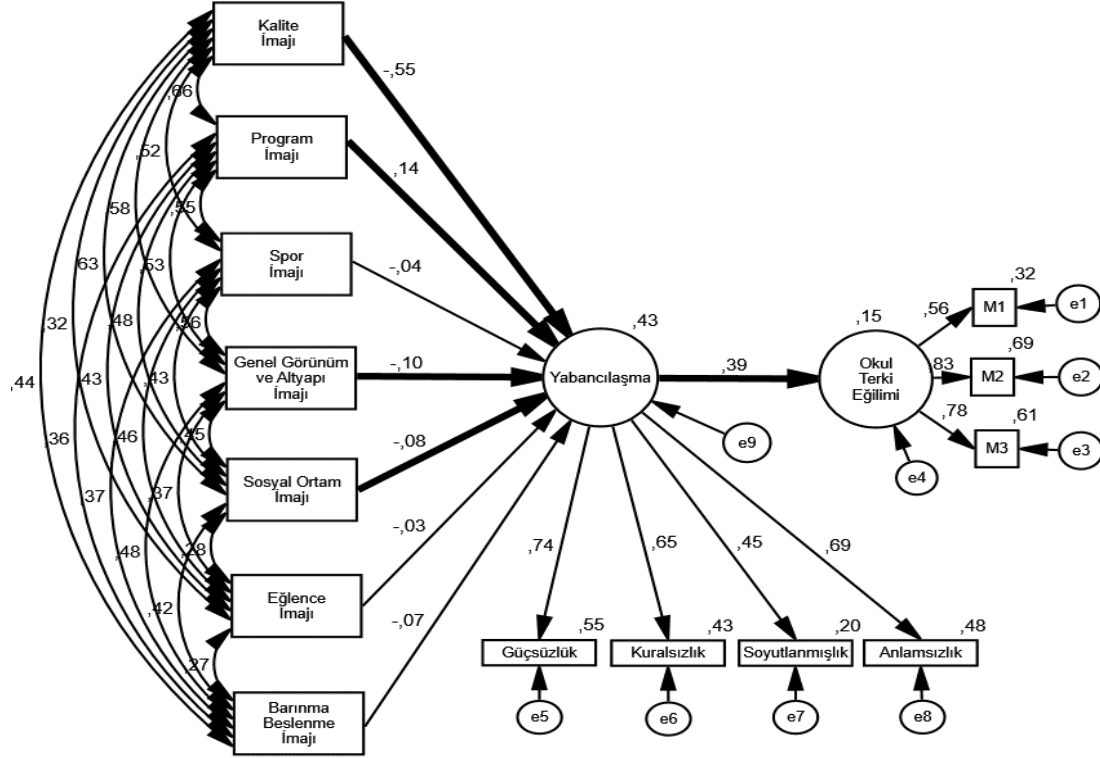
Tablo 12. Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algılarının Okul Terki Eğilimlerini Yordamasına İlişkin Sonuçlar

Yordayıcı Değişken	B	S.E.	B	p
Kalite imajı	-.09	.04	-.13	.022
Program imajı	.02	.05	.02	.644
Spor imajı	-.01	.03	-.01	.855
Genel görünüm ve altyapı imajı	-.02	.03	-.03	.528
Sosyal ortam imajı	-.08	.03	-.13	.007
Eğlence imajı	.01	.02	.03	.462
Barınma-beslenme imajı	.02	.03	.03	.510

Öğrencilerin örgütsel imaj algıları okul terki eğilimlerinin %5'ini açıklamaktadır. Kalite imajı, program imajı, spor imajı, genel görünüm ve altyapı imajı, sosyal ortam imajı, eğlence imajı, barınma-beslenme imajı içinden sadece kalite imajı ($\beta=-.13$, $p < .05$) ve sosyal ortam imajı ($\beta=-.13$, $p < .01$) anlamlı katkı

sağlamaktadır. Öğrencilerin kalite imajı ve sosyal ortam imajı algılarının artması okul terki eğilimlerinin azalmasını sağlamaktadır.

Yol analizinin ikinci aşamasında modele öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri de dâhil edilmiştir. Bu analize ilişkin sonuçlar Şekil 2’de (Model B) ve Tablo 13’te verilmiştir.

Şekil 2. Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algıları, Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasında Yordayıcı İlişkiler (Model B)

Not: Anlamli etkiler kalın ok ile gösterilmiştir.

Şekil 2’de verilen Model B’ye ilişkin yapılan yol analizi sonucunda $X^2/sd=8.09$ ($X^2=444.79$, $sd=55$, $p < .001$), $GFI=.93$, $NFI=.91$, $IFI=.92$, $CFI=.92$, $SRMR=.05$ ve $RMSEA=.09$ olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar Model B’nin kabul edilebilir sınırlar (Bayram, 2010; Çokluk vd., 2012; Hooper vd., 2008; MacCallum vd., 1996; Meydan ve Şeşen, 2011; Schermelleh-Engel vd., 2003; Şimşek, 2007) içinde olduğunu göstermektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin Örgütsel İmaj Algıları, Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasında Yordayıcı İlişkiler Ait Sonuçlar

Yordayıcı	Yordanan	B	S.E.	β	p
Kalite imajı	Yabancılaşma	-.50	.05	-.55	***
Genel görünüm ve altyapı imajı	Yabancılaşma	-.08	.04	-.10	.018
Eğlence imajı	Yabancılaşma	-.02	.02	-.03	.377
Program imajı	Yabancılaşma	.18	.06	.14	.002
Spor imajı	Yabancılaşma	-.03	.03	-.04	.294
Sosyal ortam imajı	Yabancılaşma	-.07	.03	-.08	.043
Barınma-beslenme imajı	Yabancılaşma	-.05	.03	-.07	.067
Yabancılaşma	Okul terki eğilimi	.30	.04	.39	***

*** $p < .001$

Öğrencilerin örgütsel imaj algıları yabancılaşma düzeylerinin %43’ünü açıklamaktadır. Bununla birlikte kalite, program, spor, genel görünüm ve altyapı, sosyal ortam, eğlence, barınma-beslenme imaj

algılarından sadece kalite imajı ($\beta=-.55, p < .001$), genel görünüm ve altyapı imajı ($\beta=-.10, p < .05$), program imajı ($\beta=.14, p < .01$) ve sosyal ortam imajı ($\beta=-.08, p < .05$) anlamlı katkı sağlamaktadır. Kalite, genel görünüm ve altyapı ve sosyal ortam imaj algılarının artışı yabancılaşma düzeylerini azaltırken; program imajının artması yabancılaşmanın da artmasına neden olmaktadır.

Öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri, okul terki eğilimlerinin pozitif anlamlı yordayıcısıdır ($\beta=.39, p < .001$) ve %15'ini açıklamaktadır. Bu bulguya göre öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri arttıkça okul terki eğilimleri de artmaktadır.

Öğrencilerin üniversitelere ilişkin kalite ($\beta=-.55, p < .001$), genel görünüm ve altyapı ($\beta=-.10, p < .05$), program ($\beta=.14, p < .01$) ve sosyal ortam ($\beta=-.08, p < .05$) imaj algılarının yabancılaşmayı; yabancılaşmanın ($\beta=.39, p < .001$) da okul terki eğilimlerini anlamlı düzeyde etkilemesi yabancılaşmanın söz konusu imaj alt boyutları ile okul terki eğilimleri arasında aracılık yaptığına, diğer bir deyişle söz konusu imaj alt boyutlarının okul terki eğilimi üzerinde dolaylı bir etkisinin de olabileceğine işaret etmektedir (Baron ve Kenny, 1986; Meydan ve Şeşen, 2011; Şimşek, 2007). Buradan hareketle yabancılaşmanın örgütsel imaj (sosyal ortam, genel görünüm ve altyapı, program, kalite boyutları) ve okul terki eğilimleri arasındaki aracılık etkisinin anlamlılığı da test edilmiştir (Arbuckle, 2016). Elde edilen bulgular Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Yabancılaşmanın Örgütsel İmaj ve Okul Terki Eğilimleri Arasında Aracılık Etkisine İlişkin Sonuçlar

Değişken	B	Alt Sınır	Üst Sınır	p
Kalite imajı	-.15	-.22	-.10	.003
Program imajı	.05	.03	.08	.008
Genel görünüm ve altyapı imajı	-.02	-.05	-.01	.025
Sosyal ortam imajı	-.02	-.04	-.00	.069

Tablo 14'te görüldüğü gibi öğrencilerin kalite ($p < .01$), program ($p < .01$), genel görünüm ve altyapı ($p < .05$) imaj algılarının yabancılaşma üzerinden okul terki eğilimlerindeki etkileri anlamlı bulunurken, sosyal ortam imajının ($p > .05$) okul terki eğilimi üzerinde dolaylı etkisi anlamlı değildir. Diğer bir deyişle öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri kalite, program, genel görünüm ve altyapı imaj algıları ile okul terki eğilimleri arasında aracı etkiye sahiptir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversiteye ilişkin örgütsel imaj algıları, okula yabancılaşma düzeyleri ve okul terki eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bulguları öğrencilerin üniversitelere ilişkin imaj algıları puan ortalaması orta düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Alt boyutlara göre ise sosyal ortam imaj algıları en yüksek ortalamaya sahip olup bunu kalite imajı, eğlence imajı, program imajı, spor imajı, genel görünüm ve altyapı imajı ve barınma-beslenme imajı takip etmektedir. Bu sonuçlara göre, öğrencilerin sosyal ortam ve kalite imaj boyutlarında diğerlerine göre daha olumlu algıya sahip oldukları; buna karşılık, barınma-beslenme imajı boyutunda ise en düşük imaj algısına sahip oldukları söylenebilir. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin toplam yabancılaşma puan ortalaması orta düzeydedir. Alt boyutlara göre ise en yüksek kuralsızlık boyutunda yabancılaşma yaşamaktadırlar. Kuralsızlık boyutunu; anlamsızlık, güçsüzlük ve soyutlanmışlık takip etmektedir. Araştırma bulguları öğrencilerin üniversitelerini terk etme eğilimlerinin ise oldukça düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırma bulgularına göre öğrencilerin okul terki eğilimleri ile kalite, program, spor, genel görünüm ve altyapı, sosyal ortam, barınma-beslenme ve toplam örgütsel imaj algıları arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunurken; okul terki eğilimleri ile eğlence imajı arasında anlamlı ilişki yoktur. Öğrencilerin okul terki eğilimleri ile toplam yabancılaşma düzeyleri arasında ise pozitif yönde anlamlı ilişki vardır. Öğrencilerin toplam yabancılaşma düzeyleri ile kalite, program, spor, genel görünüm ve altyapı, sosyal ortam, eğlence, barınma-beslenme ve toplam örgütsel imaj algıları arasında negatif yönde anlamlı ilişki vardır.

Araştırma bulgularına göre öğrencilerin kalite ve sosyal ortam imaj algılarının artması okul terki eğilimlerinin azalmasını sağlamaktadır. Araştırmanın bu bulgusu alanyazındaki birçok araştırma sonucuyla örtüşmektedir. Mayra ve Mauricio (2018) da araştırmalarında öğrenim görülen kuruma ilişkin öğrencilerin sahip oldukları zihinsel şemaların okul terkinde önemli olduğunu bulmuşlardır. Angulo-Ruiz ve Pergelova (2013) da kurumsal imajın bir boyutu olarak el aldıkları transfer imajının (kurumun başka bir kuruma geçiş için bir araç olarak görülmesi) kurum terkinde pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur. Bülbül (2012) de öğrenci algısına göre kurumun sunduğu olanakların yükseköğretim öğrencilerinde okul terkinde

etkili olduğunu tespit etmiştir. Uslu Gölřen (2017) de örgütsel bir takım etmenlerin (Kurumsal Aidiyet, Akademik Danışmanlık Sistemi, Yerleřke Olanakları) okul terkinde etkili faktörler olarak belirlemiştir. Ayrıca üniversite imajı, okul terki, okul bağlılığı ile üniversite/fakülte memnuniyeti ve kurumsal kimlik arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalar da bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Araştırmalarda (Duque, 2014; Duque, Duque ve Suriñach, 2013; şimşek, 2013; Truta, Parv ve Topala, 2018) öğrencilerin üniversite/fakülte memnuniyetleri ile okul terki eğilimleri arasında negatif yönde ilişkiler tespit edilmiştir. Lerdpornkulrat, Koul ve Poondej (2018) de kurumsal kimliğin (ait olma ve üniversiteye değer verme) ve kurumsal ustalık hedef yapısının (öğretim elemanlarının kişisel gelişimlerine önem vermesi, ustalığa değer vermesi gibi) öğrencilerin okula devam etme niyetlerinin anlamlı ve pozitif yordayıcısı olduğunu bulmuşlardır. Kheiry, Rad ve Asgari (2012) de öğrencilerin imaj algıları, memnuniyetleri ve bağlılıkları arasında anlamlı pozitif ilişki bulmuşlar ve üniversite imajının hem memnuniyeti hem de bağlılığı pozitif yönde anlamlı olarak yordadığını tespit etmişlerdir. Alves ve Raposo (2010) öğrencilerin üniversite imajlarının öğrenci memnuniyetlerinde ve bağlılıklarında olumlu ve anlamlı etkiye sahip olduğunu; memnuniyetin de bağlılık üzerinde olumlu ve anlamlı etkisi olduğunu bulmuşlardır. Ali, Zhou, Hussain, Nair ve Ragavan (2016), öğrencilerin imaj algılarının öğrenci bağlılığını pozitif yönde anlamlı olarak etkilediğini tespit etmiştir. Aynı şekilde, Suparjo ve Sunarsih (2018) öğrencilerin algıladıkları kurumsal imajın güven ve bağlılık üzerinde anlamlı düzeyde olumlu etkisi olduğunu bulmuşlardır. Brown ve Mazzarol (2009) da kurumsal imaj ve algılanan hizmet kalitesinin algılanan değer anlamlı ve olumlu yönde etkilediği; değerin de memnuniyeti ve bağlılığı etkilediğini bulmuşlardır.

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin kalite, genel görünüm ve altyapı ve sosyal ortam imaj algılarının artışı yabancılaşma düzeylerini azaltırken; program imajının artması yabancılaşmanın da artmasına neden olmaktadır. Ataş (2012) da araştırmasında kurumsal itibarın farklılık alt boyutu hariç olmak üzere toplam kurumsal itibar algısı ve boyutları (kurum hakkında genel bilgi, yönetim kalitesi, ürün ve hizmetler, liderlik, güvenilirlik, sosyal sorumluluk) ile öğrencilerin toplam yabancılaşma düzeyleri ve boyutları (anlamsızlık, güçsüzlük ve sosyal uzaklık) arasında değişen düzeylerde negatif yönde anlamlı ilişki bulmuştur. Fakülteye ilişkin görüşler ile yabancılaşma arasındaki ilişkiler bakımından Ayık ve Ataş-Akdemir (2015), fakülte yaşamının niteliğine ilişkin algılar ile (hem toplam puanlarda hem de tüm alt boyutlarda – sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinden memnuniyet, öğretim elemanlarından memnuniyet, fakülteden memnuniyet) okula yabancılaşma düzeyleri arasında (hem toplam puanlarda hem de alt boyutlarda – güçsüzlük, kuralsızlık, soyutlanmışlık ve anlamsızlık) negatif yönde anlamlı ilişki bulmuşlardır. Ayrıca, sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinden memnuniyeti güçsüzlüğün ve kuralsızlığın; öğretim elemanlarından memnuniyeti güçsüzlüğün, kuralsızlığın ve anlamsızlığın; fakülteden memnuniyeti de güçsüzlük, soyutlanmışlık ve anlamsızlığın negatif yönde anlamlı yordayıcısı olarak belirlemişlerdir. Araştırmalarında Kaşlı, Timur ve Doğantekin (2015) yerleşenin fiziksel olanaklarının ve akademik etkinliklerin duygusal bağlılığın pozitif anlamlı yordayıcısı olduğunu bulmuşlardır.

Araştırma bulgularına göre öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri, okul terki eğilimlerinin pozitif anlamlı yordayıcısıdır. Buna göre öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri arttıka okul terki eğilimleri de artmaktadır. Bülbül (2012) ve Uslu Gölşen (2017) araştırmalarında okul terkinde yabancılaşma ile ilintili olarak uyumun (sosyal ve akademik) etkili olduğunu bulmuştur. Ayrıca farklı araştırmalarda tükenmişlik gibi olumsuz psikolojik durumların okul terkine neden olabileceği tespit edilmiştir (Duque, 2014; Duque vd., 2013). Benzer şekilde Respondek vd. (2017) öğrencilerin okul terki niyetleri ile okuldan sıkılma ve kaygı düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulmuşlardır. Dewberry ve Jackson (2018) da öğrencilerin okul terki niyetleri ile üniversiteye aitlik duygusu, üniversitedeki arkadaşlık duygusu, algıladıkları akademik ilerleme arasında negatif anlamlı ilişki bulmuşlardır.

Ayrıca araştırma bulgularına göre, öğrencilerin kalite, program, genel görünüm ve altyapı imaj algılarının yabancılaşma üzerinden okul terki eğilimlerindeki etkileri anlamlı bulunurken, sosyal ortam imajının okul terki eğilimi üzerinde dolaylı etkisi anlamlı değildir. Diğer bir deyişle öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri kalite, program, genel görünüm ve altyapı imaj algıları ile okul terki eğilimleri arasında aracı etkiye sahiptir.

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda yer almaktadır:

1. Üniversite öğrencilerinin imaj algılarının, yabancılaşma ve okul terki eğilimi düzeylerinin okul başlangıcında belirlenmesi ve düşük çıkan öğrenciler için tedbirlerin alınması, başlangıçta psikolojik danışma ve rehberlik birimlerine yönlendirilmesi ve takip edilmesi sorunların tespiti ve çözümü için önemli olabilir. Desteğe ihtiyacı olan öğrencilerin üniversite psikolojik danışma ve rehberlik birimlerine erişimi yönünde cesaretlendirilmesi ve bu birimlerin daha aktif kullanılması gerekmektedir. Ancak bunun yapılması için daha fazla öğrencinin bu hizmetlerden yararlanabilmesi ve fakülte/yüksekokul temelli sorunların önüne geçilebilmesi için fakülte ve yüksekokullarda psikolojik danışma ve rehberlik alt birimlerinin kurulması yararlı olabilir. Ayrıca, örgütsel imaj algısı düşük çıkan, yabancılaşma düzeyi ve okul terki yüksek çıkan öğrencilerin bu tür algılarına etki eden faktörlerin anketler ve görüşmeler yoluyla belirlenmesi bu konulardaki sorunların çözümü için somut adımlar atılmasında yardımcı olabilir. Benzer şekilde olumlu örgütsel imaj, düşük yabancılaşma düzeyi ve düşük okul terki eğilimleri bakımından daha iyi durumda olan öğrencilerin de bu tür algılarına etki eden faktörlerin belirlenmesi de diğer fakülteler için geliştirilecek önlemler bakımından önemli görülmektedir.

2. Bu araştırmanın bulguları öğrencilerin kalite imajı ve sosyal ortam imajı algılarının artmasının okul terki eğilimlerinin azalmasını sağladığını ortaya koymuştur. Bu bulguya göre öğrencilerin okul terki eğilimlerinin azaltılması için tüm üniversitede ve özellikle okul terki eğilimlerinin yüksek olduğu fakültelerde bu iki imaj algısını iyileştirmeye yönelik önlemlerin alınması düşünülebilir. Benzer şekilde kalite, genel görünüm ve altyapı ve sosyal ortam imaj algılarının artışı yabancılaşma düzeylerini azalttığı bulunmuştur. Bu bakımdan öğrencilerin yabancılaşma durumları ile baş etmek için bu imaj türlerini arttırmaya yönelik önlemler düşünülebilir. Öğrencilerin yabancılaşma düzeylerindeki artış okul terki eğilimlerini de arttırmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin yabancılaşma düzeyleri kalite, program, genel görünüm ve altyapı imaj algıları ile okul terki eğilimleri arasında aracı etkiye sahiptir. Bu nedenle imaj geliştirme çalışmalarında özellikle kalite ve genel görünüm ve altyapı imajlarına yer verilmesi hem yabancılaşma hem de okul terki eğilimini önlemede daha öncelikli görülmektedir. Bu noktada üniversitenin akademik programlar, akademik ve idari hizmetler bakımından, yerleşkelerin ve dersliklerin fiziksel özellikleri bakımından belli bir standartta olmasının sağlanması, öğrencilerin öğrenci topluluklarına aktif olarak katılmasının sağlanması, farklı fakülte/yüksekokul ve bölümlerden öğrencilerin katılabilecekleri etkinliklerin düzenlenmesi ve alınan kararlarda öğrenci görüşlerine de yer verilmesi önemli görülmektedir.

3. Farklı üniversite/yüksekokullarda benzer konuda araştırmaların yapılması ve meslek yüksekokullarından da örneklemin dâhil edilmesi söz konusu değişkenler arasındaki ilişkilerin daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir.

4. Örgütsel imaj, yabancılaşma ve okul terki eğilimleri arasındaki ilişkilerin inceleneceği daha sonraki araştırmalarda nitel araştırma ya da karma araştırma desenlerinin kullanılması da bu değişkenler arasındaki ilişkilerin daha detaylı anlaşılmasına katkı sunabilir.

Etik Beyan

"Üniversite Öğrencilerinin Örgütsel İmaj Algıları, Okula Yabancılaşma Düzeyleri ve Okul Terki Eğilimleri Arasındaki İlişki" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Araştırma için Trakya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyonu'ndan (Tarih: 23.01.2019, Sayı: 2019.01.08) etik izin alınmıştır.

Kaynakça

- Alban, M. ve Mauricio, D. (2019). Predicting university dropout through data mining: A systematic literature. *Indian Journal of Science and Technology*, 12(4). 1-12. doi: 10.17485/ijst/2019/v12i4/139729
- Ali, F., Zhou, Y., Hussain, K., Nair, P. K. ve Ragavan, N. A. (2016). Does higher education service quality effect student satisfaction, image and loyalty? A study of international students in Malaysian public universities. *Quality Assurance in Education*, 24(1), 70-94. <https://doi.org/10.1108/QAE-02-2014-0008>
- Alves, H. ve Raposo, M. (2010). The influence of university image on student behaviour. *International Journal of Educational Management*, 24(1), 73-85. <https://doi.org/10.1108/09513541011013060>
- Angulo-Ruiz, L. F. ve Pergelova, A. (2013). The student retention puzzle revisited: The role of institutional image. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 25(4), 334-353. <https://doi.org/10.1080/10495142.2013.830545>
- Arbuckle, J. L. (2016). IBM® SPSS® Amos™ 24 User's Guide. IBM Corp. ftp://public.dhe.ibm.com/software/analytics/spss/documentation/statistics/24.0/en/amos/Manuals/IBM_S_PSS_Amos_User_Guide.pdf
- Ataş, Ö. (2012). Öğretmen adaylarının okula yabancılaşma düzeyleri ve kurumsal itibar algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

- Atila, F. (2019). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik sermaye, sınıf bağıllığı ve okula yabancılaşma algıları arasındaki ilişkinin analizi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Aulck, L., Velagapudi, N., Blumenstock, J. ve West, J. (2017). *Predicting student dropout in higher education*. Presented at 2016 ICML Workshop on #Data4Good: Machine Learning in Social Good Applications, New York, NY, pp. 16-20. <https://arxiv.org/pdf/1606.06364v4.pdf>
- Aydın, S. ve Akar, H. (2015). Öğretmen adaylarının yabancılaşma düzeylerine fakülte yaşam niteliğinin etkisinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 161-172. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/16.savas_aydin.pdf
- Ayık, A. ve Ataş-Akdemir, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesi ve okula yabancılaşma algıları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 21(4), 429-452. doi: 10.14527/kuey.2015.016
- Bağçeci, B. ve Aydemir, M. (2019). Yabancılaşma ve eğitim. S. Ünsal ve A. Çetin (Editörler), *Eğitim sosyolojisi* (2. Baskı) içinde (ss. 141-179). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Barber, L. W. ve McClellan, M. C. (1987). Looking at America's dropouts: Who are they? *The Phi Delta Kappan*, 69(4), 264-267. <https://www.jstor.org/stable/20403603>
- Bardach L., Lüftenegger, M., Oczlon, S., Spiel, C. ve Schober, B. (2019). Context-related problems and university students' dropout intentions—the buffering effect of personal best goals. *European Journal of Psychology of Education*. <https://doi.org/10.1007/s10212-019-00433-9>
- Baron, R. M. ve Kenny, D. A. (1986). The moderator-mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182. doi:10.1037//0022-3514.51.6.1173
- Bayram, N. (2010). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: AMOS uygulamaları*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Bennett, R. (2003). Determinants of undergraduate student drop out rates in a university business studies department. *Journal of Further and Higher Education*, 27(2), 123-141. <https://doi.org/10.1080/030987703200065154>
- Boz, A. (2020). Öğretim elemanlarının istenmeyen davranışları ile öğrenci yabancılaşması arasındaki ilişki. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (PAU Journal of Education)*, 49, 20-45. <https://doi.org/10.9779/paufed.532232>
- Brown, J. L. (2012). Developing a freshman orientation survey to improve student retention within a college. *College Student Journal*, 46(4), 834-851.
- Brown, M. R., Higgins, K. ve Paulsen, K. (2003). Adolescent alienation: What is it and what can educators do about it?. *Intervention in School and Clinic*, 39(1), 3-9. <https://doi.org/10.1177/10534512030390010101>
- Brown, M. R., Higgins, K., Pierce, T., Hong, E. ve Thoma, C. (2003). Secondary students' perceptions of school life with regard to alienation: The effects of disability, gender and race. *Learning Disability Quarterly*, 26(4), 227-238. <https://www.jstor.org/stable/1593636>
- Brown, R. M. ve Mazzarol, T. W. (2009). The importance of institutional image to student satisfaction and loyalty within higher education. *Higher Education*, 58, 81-95. <https://doi.org/10.1007/s10734-008-9183-8>
- Bülbül, T. (2012). Yükseköğretimde okul terki: Nedenler ve çözümler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 37(166), 219-235. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1490/453>
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum* (19. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Byrne, B. M. (2001). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). New York, NY: Routledge.
- Creative Research Systems. (2012). Sample size calculator. <https://www.surveysystem.com/sscalc.htm>
- Çağlar, Ç. (2012). Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği'nin (ÖYÖ) geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37(166), 195-205. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1447/451>
- Çağlar, Ç. (2013a). Eğitim fakültesi öğrencilerinin yabancılaşma düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 13(3), 1497-1513. doi: 10.12738/estp.2013.3.1577
- Çağlar, Ç. (2013b). The relationship between the perceptions of the fairness of the learning environment and the level of alienation. *Eurasian Journal of Educational Research*, 50, 185-206. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1059929.pdf>
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL uygulamaları* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Deniz, Ü. (2020). Lisansüstü eğitimde gizli kriz: Öğrenciler neden okulu terk ediyor? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 61-83. <https://doi.org/10.9779/paufed.528019>
- Dewberry, C. ve Jackson, D. J. R. (2018). An application of the theory of planned behavior to student retention. *Journal of Vocational Behavior*, 107, 100-110. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2018.03.005>
- Duarte, P. O., Alves, H. B. ve Raposo, M. B. (2010). Understanding university image: A structural equation model approach. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 7, 21-36. <https://doi.org/10.1007/s12208-009-0042-9>

- Duque, L. C. (2014). A framework for analysing higher education performance: Students' satisfaction, perceived learning outcomes, and dropout intentions. *Total Quality Management & Business Excellence*, 25(1-2), 1-21. <https://doi.org/10.1080/14783363.2013.807677>
- Duque, L. C., Duque, J. C. ve Suriñach, J. (2013). Learning outcomes and dropout intentions: An analytical model for Spanish universities. *Educational Studies*, 39(3), 261-284. <https://doi.org/10.1080/03055698.2012.724353>
- Elphinstone, B. (2018). Identification of a suitable short-form of the UCLA-Loneliness Scale. *Australian Psychologist*, 53(2), 107-115. <https://doi.org/10.1111/ap.12285>
- Erkuş, A. (2013). Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci (4. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS* (3rd Edition). London: Sage Publications.
- Gairín J., Triado, X. M., Feixas, M., Figuera, P., Aparicio-Chueca, P. ve Torrado, M. (2014). Student dropout rates in Catalan universities: Profile and motives for disengagement. *Quality in Higher Education*, 20(2), 165-182. <https://doi.org/10.1080/13538322.2014.925230>
- Hooper, D., Coughlan, J. ve Mullen, M. R. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53 – 60. <http://www.ejbrm.com/volume6/issue1>
- Hu, L.-T. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Hughes, M. E., Waite, L. J., Hawkey, L. C. ve Cacioppo, J. T. (2004). A short scale for measuring loneliness in large surveys: Results from two population-based studies. *Research on Aging*, 26(6), 655-672. <https://doi.org/10.1177/0164027504268574>
- Igarashi, T. (2019). Development of the Japanese version of the three-item loneliness scale. *BMC Psychology*, 7(20). <https://doi.org/10.1186/s40359-019-0285-0>
- Jiménez-Castillo, D., Sánchez-Fernández, R. ve Iniesta-Bonillo, M. Á. (2013). Segmenting university graduates on the basis of perceived value, image and identification. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 10, 235–252. <https://doi.org/10.1007/s12208-013-0102-z>
- Karacabey, M. F., Boyacı, A. ve Özdere, M. (2016). Üniversitenin kurumsal imajını oluşturan unsurların öğrencilerin üniversite tercih ve devam etme karar sürecine etkileri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi (The Journal of International Education Science)*, 3(9), 38-54. <http://dx.doi.org/10.16991/INESJOURNAL.294>
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler* (İkinci Yazım ve 30. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaşlı, M., Timur, B. ve Doğanekin, A. (2015). Üniversite sosyal olanaklarının öğrencilerin duygusal bağlılığına etkisi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi örneği. I. Eurasia International Tourism Congress: Current Issues, Trends, and Indicators (EITOC-2015), 576-586. https://www.researchgate.net/publication/322538924_UNIVERSITE_SOSYAL_OLANAKLARININ_OGRENCILERIN_DUYGUSAL_BAGLILIGINA_ETKISI_ESKISEHIR_OSMANGAZI_UNIVERSITESI_ORNEGI
- Kazoleas, D., Kim, Y. ve Moffitt, M. A. (2001). Institutional Image: A case study. *Corporate Communications: An International Journal*, 6(4), 205-216. <https://doi.org/10.1108/EUM0000000006148>
- Kheiry, B., Rad, B. M. ve Asgari, O. (2012). University intellectual image impact on satisfaction and loyalty of students (Tehran selected universities). *African Journal of Business Management*, 6(37), 10205-10211. doi: 10.5897/AJBM11.434
- Koçak, F. (2014). Öğrenci görüşlerine göre spor öğretimi veren yükseköğretim kurumlarının kurumsal imajı. *Ankara Üniv Spor Bil Fak*, 12(1), 71-80. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/601086>
- Köybaşı, F., Uğurlu, C. T. ve Ceylan, N. (2016). Eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre üniversitenin örgütsel imajının değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 885-896. <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.282388>
- Küçüksüleymanoğlu, R. (2015). Organizational image perceptions of higher education students. *Educational Research and Reviews*, 10(20), 2667-2673. doi: 10.5897/ERR2015.2443
- Lafuente-Ruiz-de-Sabando, A., Zorilla, P. ve Forcada, J. (2018). A review of higher education image and reputation literature: Knowledge gaps and a research agenda. *European Research on Management and Business Economics*, 24(1), 8–16. <http://dx.doi.org/10.1016/j.iedeen.2017.06.005>
- Lassibille, G. ve Gómez, N. L. (2008). Why do higher education students drop out? Evidence from Spain. *Education Economics*, 16(1), 89-105. <https://doi.org/10.1080/09645290701523267>
- Lerdpornkulrat, T., Koul, R. ve Poondej, C. (2018). Relationship between perceptions of classroom climate and institutional goal structures and student motivation, engagement and intention to persist in college. *Journal of Further and Higher Education*, 42(1), 102-115. <https://doi.org/10.1080/0309877X.2016.1206855>
- MacCallum, R. C., Browne, M. W. ve Sugawara, H. M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological Methods*, 1(2), 130-149. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.1.2.130>
- Mayra, A. ve Mauricio, D. (2018). *Factors to predict dropout at the universities: A case of study in Ecuador*. 2018 IEEE Global Engineering Education Conference (EDUCON), 17-20 April, 2018, Santa Cruz de Tenerife, Canary Islands, Spain, 1238-1242. doi: 10.1109/EDUCON.2018.8363371
- Meriç, D. ve Tokgöz, N. (2015). Farabi öğrencilerine göre Anadolu Üniversitesi'nin kurum imajı: Gelen öğrenciler üzerine bir araştırma. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(2), 178-186. doi: 10.5961/jhes.2015.120

- Merwin, R., E., Jr. (1971). *Personality correlates of social and self alienation in college students*. Paper presented at Eastern Psychological Association convention, New York, N. Y., April 15-17,1971. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED059497.pdf>
- Meydan, C. H. ve Şeşen, H. (2011). *Yapısal eşitlik modellemesi AMOS uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/7/7-1666sgc.pdf>
- Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W. ve Barrett, K. C. (2004). *SPSS for introductory statistics: Use and interpretation* (2nd Edition). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Öksüz, Y. ve Baba Öztürk, M. (2017). Relationship between levels of student alienation and hemsehrilik attitudes of university students: A study on Kyrgyz-Turkish Manas University students. *Universal Journal of Educational Research* 5(7), 1182-1191. doi: 10.13189/ujer.2017.050711
- Polat, S. (2011a). Üniversite öğrencilerine göre Kocaeli Üniversitesi'nin örgütsel imajı. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 105-119. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/390/263>
- Polat, S. (2011b). Üniversite öğrencilerinin örgütsel imaj algıları ile akademik başarıları arasındaki ilişki düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 11(1), 249-262. <http://oldsite.estp.com.tr/pdf/tr/683ecae7fc1d8ddd37e39e26d72aa329atTAM.pdf>
- Polat, S. ve Arslan, Y. (2015). *Örgütsel yaşamda imaj: İmaj geliştirme ve yönetimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Raykov, T. ve Marcoulides, G. A. (2006). *A first course in structural equation modeling* (2nd Ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Respondek, L., Seufert, T., Stupnisky, R. ve Nett, U. E. (2017). Perceived academic control and academic emotions predict undergraduate university student success: Examining effects on dropout intention and achievement. *Frontiers in Psychology*, 8(243), 1-18. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00243>
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. ve Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74. <http://www.dgps.de/fachgruppen/methoden/mpr-online/>
- Schumacker, R. E. ve Lomax, R. G. (2004). *A beginners's guide to structural equation modeling* (2nd Ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Seçer, İ. (2015). *Psikolojik test geliştirme ve uyarlama süreci: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Suparjo. ve Sunarsih E. S. (2018). The role of service quality and institutional image in establishing relational commitment between private universities and the student. *Journal of Entrepreneurship Education*, 21(3), 1-13. <https://www.abacademies.org/articles/The-role-of-service-quality-and-institutional-image-1528-2651-21-3-194.pdf>
- Şeker, H. ve Gençdoğan, B. (2006). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şimşek, H. (2013). Üniversite öğrencilerinin okulu bırakma eğilimleri ve nedenleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 6(2), 242-271. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/304219>
- Şimşek, H., Abuzar, C., Yegin, İ. H., Şimşek, S. ve Demir, A. (2015). Okula yabancılaşma ölçeği. *Ahi Evran Üniversitesi Kurşebir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16 (4), 309-322. kefad.ahievran.edu.tr/Kefad/ArchiveIssues/PDF/d5855950-7352-e711-80ef-00224d68272d
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş (Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları)*. Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık.
- Taş, A., Karataş E. ve Küçükçene M. (2018). Üniversite öğrencilerinin örgütsel imaj algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kurşebir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1304-1321. doi:10.29299/kefad.2018.19.02.006
- Taylı, A. (2008). Eğitim sisteminde önemli bir sorun: Okulu bırakma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(30), 89-101. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/200067>
- Tekin, F. (2014). Peter L. Berger'in yabancılaşma anlayışı: Diyalektik bilincin kaybı. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, 4 (2), 29-48. [http://www.beytulhikme.org/Makaleler/154608302_03_Tekin_\(29-48\).pdf](http://www.beytulhikme.org/Makaleler/154608302_03_Tekin_(29-48).pdf)
- Tezişçi, S. (2013). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversitelerinin örgütsel imajına ilişkin algıları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Truta, C., Parv, L. ve Topala, I. (2018). Academic engagement and intention to drop out: levers for sustainability in higher education. *Sustainability* 10, 1-11. <https://doi.org/10.3390/su10124637>
- Tuzla, R. (2018). *Kurumsal imaj yönetimi*. Konya: L-T Literatürk Academia.
- Tümkaya, S. (2016). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin tükenmişlik ve yabancılaşma düzeylerinin incelenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(2), 251-268. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/364130>
- Uslu Gülşen, F. (2017). *Yükseköğretimde okul terkinin değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

EXTENDED ABSTRACT

With the rapid increase in the demand for higher education, one of the important problems experienced by the higher education system, which has expanded significantly in many countries but faced

many problems, is school dropout. A student leaves a higher education in two ways, either compulsory or optional. While compulsory reasons for school dropout are failing one or more courses, a serious illness, having to take care of a family member, and economic problems, voluntary reasons, which are the student's conscious decision to drop out, are not liking classmates, instructors and the department, being bored with them (Bennett, 2003, p. 124-125).

One of the factors that may have an impact on school dropout is the image perceptions of students towards their institutions. "The image is a general view, a picture formed against everything. These pictures can be metaphorical, they can also be the truth" (Polat & Arslan, 2015, p. 3). According to Meriç and Tokgöz (2015, p. 180), "university image is a perceptual phenomenon shaped by the sum of the beliefs, attitudes and impressions that an individual has towards the university." The image of a higher education institution is not absolute, but it is changeable. While higher education dropout rates are increasing in our country and in the world, alienation is another problem faced by educational institutions, and it is thought to be an important cause of school dropout, as well as many unwanted student activities (weak peer relations, school-student and teacher-student relations, etc.) (Brown, Higgins, Pierce, Hong ve Thoma, 2003, p. 227). Merwin (1971, p. 3) defines alienation as the individual's feeling of being disconnected from his own feelings, thoughts, identity and social environment; Brown, Higgins, and Paulsen (2003, p. 8) defined it as a negative feeling of fragmentation, separation, and distancing.

Students who leave the university without completing a program face some negative economic and psychological consequences, unlike other education levels. Therefore, it is important to find the answer to the question of why students drop out of a university, both for the individual benefits of students and for reducing dropout rates (Bardach, Lüftenegger, Oczlon, Spiel ve Schober, 2019). However, determining which students may experience dropout is necessary to take measures to prevent possible dropout and to reduce the dropout rates (Lassibille & Gomez, 2008). In this direction, there is a need for more studies in Turkey on the factors that cause the increasing dropout problem in higher education. This study aimed to examine the effect of students' alienation levels and how they perceive the image of the university on their tendency to dropout the university.

Based on this general framework, in this study, it was aimed to examine the relationship between university students' perceptions of organizational image regarding the university at which they were studying, their levels of alienation from the university, and tendency to drop out. For this purpose, answers to the following questions were sought.

1. What are the students' perceptions of organizational image regarding their university, their levels of alienation from the university, and their tendency to drop out?
2. Is there a significant relationship between students' perceptions of organizational image regarding their university, their levels of alienation from the university, and their tendency to drop out?
3. Do students' perceptions of organizational image regarding their university significantly predict their levels of alienation from the university, and their tendency to drop out?
4. Do students' levels of alienation from the university significantly predict their tendency to drop out?
5. Do students' levels of alienation from the university have a mediating effect between their perceptions of organizational image regarding their university and tendency to drop out?

This research was conducted according to the relational survey model, which is one of the general survey models. The sample of the research consisted of 967 second-year university students studying at 11 faculties and two colleges of Trakya University in Edirne city center in the spring semester of the 2018-2019 academic year. In the study, the Organizational Image Scale (Polat, 2011a, 2011b), Student Alienation Scale (Çağlar, 2012) and Institutional Commitment Scale (Brown, 2012) were used as the data collection tools.

The findings of the study revealed that the students' image perceptions of their university and total alienation score average were moderate and tendency to drop out of their university was quite low. The research findings also showed that while there was a negative and significant relationship between students' dropout tendencies and their organizational image perceptions in the dimensions of quality, program, sport, general outlook and physical infrastructure, social atmosphere, accommodation & food and total organizational image perceptions; there was not a significant relationship between dropout

tendencies and entertainment image. Moreover, it was found that there was a positive and significant relationship between students' dropout tendencies and total alienation levels. There is a negative and significant relationship between students' total alienation levels and their organizational image perceptions in the dimensions of quality, program, sport, general outlook and physical infrastructure, social atmosphere, entertainment, accommodation & food and total organizational image perceptions. According to the research findings, an increase in the image perceptions of students regarding the quality and social atmosphere caused the tendency to drop out to decrease. While an increase in quality, general outlook and physical infrastructure, and social atmosphere image perceptions decreased the level of alienation; an increase in the program image caused an increase in alienation. In addition, students' alienation levels were found to be a positive and significant predictor of dropout tendencies. Accordingly, as the level of alienation of students increased, their tendency to drop out also increased. The research findings also indicated that students' perceptions of the quality, general outlook and physical infrastructure, program, and social atmosphere image of their universities impacted their alienation from the university; in turn, alienation from the university impacted students' tendency to drop out the university significantly. While the effects of students' quality, program, general outlook and physical infrastructure image perceptions on the tendency to drop out through alienation were found to be significant, the indirect effect of the image of the social atmosphere on the tendency to drop out was not significant. In other words, students' alienation levels have a mediating effect between their perceptions of quality, program, general outlook and physical infrastructure image and their tendency to drop out the university.